

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/842-3
Saksbehandler Esther Kristine Hoel

Utvalg	Møtedato
Utvalg for livsløp og kultur	10.09.2025
Kommunestyret	25.09.2025

Høringssvar fra Risør kommune: 4-årig skole- og tilbudsstruktur for 2026-2030- Agder Fylkeskommune

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Risør kommune sender høringssvar innen fristen 30. september. Svarene fra Risør kommune fremgår av vedlegget til saken.

Vedlegg

Høringssvar fra Risør kommune:
4-årig skole- og tilbudsstruktur for 2026-2030- Agder Fylkeskommune
Skjema - Risørs høringssvar

Sammendrag

Dokumentet «[4-årig skole- og tilbudsstruktur, videregående opplæring i Agder fylkeskommune](#)» er på høring. Risør kommune ser forslagene om redusert Vg2-tilbud ved Tvedestrand vgs. som en svekking av utdanningstilbudet og næringslivets rekrutteringsmuligheter i østre deler av Agder. En del av kommunens innspill til forrige høring om skolestruktur er også aktuelle i denne høringen. Fylkeskommunens nedbygging av tilbud i Østre Agder strider mot Regionplan Agder 2030 og inngåtte avtaler med kommunene. Forslagene styrker ikke Agders flanke i øst.

Bakgrunn

Fylkestinget vedtok den 10. desember (sak 76/2024 4-årig tilbudsstruktur for de offentlige videregående skoler i Agder- skoleårene 2025/2026/-2028/2029) at Risør videregående skole og Tvedestrand videregående skole slås sammen til Østre Agder videregående skole. Det skal være tre undervisningssteder (Risør, Holt og Tvedestrand). Fylkestingets vedtak om flytting av utdanningstilbud medfører overtallighet på de to skolene og de to skolene blir sett på som en utvalgskrets for å løse mest mulig av denne overtalligheten i området for den nye skolen. Det er lagt en plan for å legge til rette for at alle milepæler som skoleårsplanlegging og inntak av elever vil skje på samme måte for den nye skolen som alle de andre skolene. På papiret vil skolen oppstå 1. januar 2026, men først ha skolestart august 2026. (kilde: [Orientering, prosess for sammenslåing av Risør videregående skole og Tvedestrand videregående skole](#))

Risør kommune ga i januar høringsuttalelse i spørsmål om endringer i skolestruktur og inntaksordning øst i Østre Agder. Også i denne saken står attraktiviteten til Risør videregående skole i fare, med en ytterligere reduksjon i elevtall og tilbud som konsekvens. Agder Fylkeskommune sendte i slutten av juni ut dokumentet [4-årig skole- og tilbudsstruktur, videregående opplæring i Agder fylkeskommune](#) på høring, med høringsfrist 30. september. En del av kommunens innspill til forrige høring er aktuelle også i denne høringen.

Oppvekstkontorene i Tvedestrand og Risør kommuner har det siste året hatt et tett samarbeid og felles ledelse. Vi ser det derfor som naturlig å samarbeide videre i denne saken, da det gjelder elever i begge våre kommuner. Vi ser også felles interesser med Gjerstad, Vegårshei og Åmli kommuner. Til sammen har de fem kommunene ca. 20 000 innbyggere. Høringssvaret vårt er et samarbeid mellom våre kommuner, men med enkelte lokale forskjeller der det anses viktig og naturlig. Kommunene gir hvert sitt høringssvar, som behandles politisk før det sendes inn.

Saksopplysninger

Ytterligere opplysninger finnes i vedlagte forslag som vil sendes inn via fylkeskommunens digitale kanal for høringsinnspill etter politisk behandling. Innspillene kort oppsummert:

- Det er lavere andel elever som gjennomfører videregående opplæring i Østre Agder kommunene (unntak: Vegårshei). Økt reisevei bidrar til lavere gjennomføring.
- Høringspunkter som gjelder Region Øst tar utgangspunkt i at «Erfaring viser at det over tid er få søkere til programområdene». Dette bestrides for de to foreslåtte nedlagte linjene:
 - Vg2 Anleggsgartner har hatt stabilt elevtall på 6 elever de siste årene, og tallet er tilsvarende i Mandal, hvor tilbudet ikke er foreslått nedlagt. Det totale antallet nasjonalt har vært ca 170-190 elever over tid.
 - Vg2 Treteknikk startet høsten 2024, med 2 elever. Ingen elever har dette som førstevalg i 2025-26. Det er imidlertid næringen selv som ser behov for denne linjen. To år er kort tid med tanke på å ta en avgjørelse om å flytte linjen.
- Det er invitert til å gi innspill på *Prinsipper for vurdering av skolestruktur*, hvor kommunene på nytt spiller inn hovedtrekk fra høringssvar av januar 2025, med noen justeringer.
- Til slutt er det anledning til å gi *Generell kommentar*. Her framheves intensjonene i Regionplan Agder 2030 om å sikre positiv utvikling i *hele* Agder, samt samarbeidsavtalene kommunene har med fylkeskommunen. Risør kommune peker også på behov for å bidra til utdanningsmuligheter for voksne innbyggere, samt forsterke tilbudet til innvandrere.

Ved skolestart august 2025 opplyser Risør vgs: *Hos oss ser det veldig bra ut i år. Full klasse på yrkesfag er 15 elever.*

- *Vg1 Helse og oppvekst: to fulle klasser, venteliste*
- *Vg1 Salg, service og reiseliv: var full, men er nå på 13 elever. To ledige plasser der.*
- *Vg1 Elektro: 16 elever er tatt inn, lang venteliste*
- *Vg1 TIF: vi fikk to klasser og har nå 13 i hver klasse, noen ledige plasser som sikkert blir tatt i løpet av oppstarten.*
- *FKA, innføringsklasse for elever med kort botid: tatt inn 18 elever, flere på venteliste. Full klasse der er 15, men fylket har tatt inn flere.*
- *Ellers har vi god søkning til Vg2 klassene, bortsett fra Salg og reiseliv, som var en liten Vg1 klasse i fjor.*

Økonomiske konsekvenser

Det får ingen direkte økonomiske konsekvenser for den enkelte kommune at fylkeskommunen endrer på sin tilbudsstruktur som foreslått i dokumentet som er på høring.

Det får imidlertid indirekte økonomiske konsekvenser dersom tilbudet til videregående opplæring blir dårligere, både med tanke på tilbud hva studieretning angår, men også geografisk plassering. Færre valgmuligheter og lengre reisevei kan for noen skape store utfordringer og bidra til at de ikke klarer å fullføre sitt skoleløp, med de negative økonomiske konsekvenser dette kan få for de unge selv og deres bostedskommune.

Vurderinger

Kommunedirektøren kan ikke se at endringene som foreslås fra Fylkeskommunens side medfører en styrking av tilbudet for elever, fagmiljø og forutsigbarhet for ansatte, eller vil virke positivt for næringslivets rekruttering av faglært arbeidskraft Øst i Agder.

Klima og natur

Blant aktuelle mål i Miljøplanen er å *Få flere til å reise med kollektive, og helst el-baserte løsninger. Vi skal samarbeide med fylkeskommunen, AKT, og de regionale busselskapene for utvikling av nye alternative kollektivløsninger, blant annet AKT-Svipp. Risør kommune skal tilrettelegge for ladepunkter for kollektivløsninger.*

Lengre reisevei for elever og lærere bidrar til større transportbehov, og det er viktig at kollektiv-/skolebusstilbudet rettes inn mot å være reelle alternativ, uavhengig av hvilke skoler de ulike tilbudene legges til.

Folkehelse og levekår

Indikatorer innenfor området som framheves i fylkets kommuneoversikt, er Grunnskoleresultater, gjennomføring av videregående opplæring, tilgang til lærekontrakter, kvinner i deltid, sysselsetting etter landbakgrunn, vedvarende lavinntekt og tannhelse. Utfordringene påvirker hverandre og forsterkes av avstanden til tilbud om høyere utdanning og til større arbeidsplasskonsentrasjoner med varierte jobbmuligheter og lavere utdanningskrav. En stor andel står utenfor arbeidsmarkedet av helsemessige årsaker, og andelen med psykiske symptomer/lidelser er høyere enn i fylket og landet. Det samme gjelder andelen personer i husholdninger med vedvarende lavinntekt. (Kilde: [Kommuneplanens samfunnsdel 2023-2035](#), s. 15)

Å fjerne studietilbud som favner elever som lettere kan falle utenfor, innebærer økt fare for utenforskap. Mens andelen som gjennomfører videregående opplæring øker gradvis i landet og Agder, er andelen i Risør og Vegårshei fra å ha ligget over snittet på vei ned, og andelen i Tvedestrand, Gjerstad og Åmli er lavere. Det er høyere frafall på yrkesfag enn studieforberedende, og høyere blant gutter enn jenter.

Kommuneplan

I likhet med resten av landet, har andelen som står utenfor arbeidslivet i Risør minnet de siste årene, men kommunen har fremdeles lavere sysselsettingsandel enn Agder og landsgjennomsnittet. Samtidig rapporterer det lokale næringslivet at en av de største utfordringene de har er å rekruttere arbeidskraft med riktig kompetanse. En viktig oppgave for kommunen, næringslivet og utdanningssektoren er å samarbeide om relevante utdanningsløp, fagutdanninger og arbeidsmarkedstiltak. Skal vi lykkes med bærekraftig verdiskaping, utvikle nye og samtidig beholde eksisterende arbeidsplasser, må det jobbes helhetlig for å gjøre det attraktivt å bo, jobbe og besøke kommunen. (Kilde: [Kommuneplanens samfunnsdel 2023-2035](#), s. 21)

Blant Kommuneplanens mål og strategier er dette det mest sentrale i denne sammenheng: *Risør og regionen har et variert og framtidsrettet næringsliv. Samarbeider med næringslivet og utdanningsmiljøene for å øke kompetanse nivået og sikre relevant kompetanseutvikling for framtiden.*

Alternative vedtak

Risør kommune gir ikke hørings svar til 4-årig skole- og tilbudsstruktur for 2026-2030 - Agder Fylkeskommune.

Konklusjon

Risør kommune gir hørings svar til 4-årig skole- og tilbudsstruktur for 2026-2030 - Agder Fylkeskommune.